

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. **N** 69.

Fjerde Session.

23de Møde.

Onsdagen d. 17. November.

(Forts.).

Wilfens (fortf.): Derksom vi nu ikke give Landstthinget Leilighed til at vælge mellem begge Dele, saa troer jeg, vi kunne let komme til, ved Grundlovens § 56, at affære os Muligheden af at opnaae det, som jeg og Ligestubede ønske at opnaae for Kjøbenhavns Commune, naar man eengang for alle havde forkastet Loven i den specielle Form. Det er altsaa, fordi vi ikke her give Lovudkastet dets endelige Stikkelse, at jeg her skal tillade mig at stemme for § 1 saavel som ogsaa for det andet Forslag. Jeg skal dog endnu tilføie den ene Bemærkning, at, naar en æret Taler ved 1ste Behandling talte om, at en Forbedring af de sanitaire Forhold maatte Communen sagtens kunne staae sig ved at gjøre, thi saa sparede Borgerne Udgifter til deres Huuslæge, saa maa jeg i den Henseende bemærke, at der vist ikke er saa ganske saa Medlemmer af disse Communer, som ingen Huuslæge have, og som bortdøe endeel raslere, end ellers vilde skee, paa Grund af, at disse Forhold ikke befinde sig i en gunstig Tilstand.

A. Sage: Det maa altid være en stor Fornøielse for et nyt Medlem at finde det første Forslag, han har den Ære at bringe ind i Thinget, understøttet; jeg yder derfor min Tak til den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 1ste Valgkreds (Lund), som tilfagde sin Bistand for, at jeg kunde faae Vædringsforslaget igjennem. Jeg vil haabe, at det vil være et godt Barsel, og at der vil gaae saa Mange over til det, at det vil blive til Lov. Jeg drifter mig ikke til at indlade mig i en parlamentarisk Kamp med det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (C. C. Møller);

jeg vil derfor tage mig den Frihed at lade hans Bemærkninger hengaae uberørte; jeg skal kun tillade mig at bekræfte det, som nu synes at være vedtaget i Thinget, at den foreliggende Sag, nemlig Indførelsen af de store Forbedringer i vore Kjøbstæder, er en Lands-sag, og det Videt, som kan siges af dem, som ikke bøe i Byerne, imod, at de komme til at bære en Byrde, eller rettere sagt undvære en Indtægt, det troer jeg er imodgaaet netop ved Vædringsforslaget. Desuden vil den Indvending ikke have Noget paa sig, thi det er høist sandsynligt, at, dersom Tolden skulde betales, saa blev der slet ikke Noget af denne Indtægt (Hør!). Spørgsmaalet er jo nu om fuldkommen Frihed for Indførelsen af de Materialer, som bruges til disse Anlæg, eller om at betale derfor den nu bestaaende Told. Jeg behøver neppe at sige, at, skulde mit Vædringsforslag ikke gaae igjennem, saa skal jeg stemme for ubetinget Toldfrihed, men jeg har her forsøgt en Mægling. Jeg er i denne Sag kommen noget ned i Tallene; den ærede Finansminister erindrede mig sidst om, at jeg muligens havde faaet Hovedsummen over alle de Tal, jeg dengang opstillede; jeg har dog ikke mærket Noget dertil, og jeg kan gierne tilføie, at jeg i denne Henseende ikke ønsker at bytte Befindende med det ærede Ministerium. Forresten formoder jeg, at den ærede Finansminister vil være mig behjælpelig til, at jeg kan faae fat mit Vædringsforslag igjennem, thi det giver ham en Indtægt, som han rimeligvis ellers ikke faaer, og det en ikke uansæelig. Naar vi erindre, hvad der meest skal bruges til disse Indretninger, nemlig simpelt Jernstøbegods, saa er det værdt at lægge Mærke til, hvad Indførelsen i Kongeriget i Almindelighed har været deraf, og for 1850 finder jeg da i det statistiske Tabelværk et Beløb af 2846